

חינוך בפרשה - וילך בשובה ונחת

הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ', מרצה בכיר

אין קיצורי דרך בדרך לפסגה. מתקדמים בפסיעות מדודות אל עבר המטרה. בדרך ליעד צוברים הישגים, אך גם הכישלונות הן חלק בלתי נמנע בהתקדמות. הערכת המכשול ולמידה מטעויות הן בסיס להמשך העלייה. **'כִּי שָׁבַע יַפּוֹל צְדִיק וְקָם'**, הצדיק נבנה ומתעלה כי הנפילות חיזקו וחיטלו אותו, ומהן למד להתמודד עמהן בהמשך דרכו.

חשוב שנלמד את בנינו ותלמידינו כי הישגים רוחניים אמתיים נרכשים בתהליך **מתמשך**, 'לאט ובטוח'. שְׁלֵבֵי התשובה ושיפור המעשים אינם מתבצעים בחטף ובחופזה. נער מנסה 'לפתוח דף חדש', אך בלי שיסבירו לו מהות התהליך, לצפות ולהיערך לקשיים, עלול הוא להיכנע לייאוש בתקלה הראשונה שתיקלע בדרכו, והתקלות מצויות.

כאשר רוצים לצבוע ברזל, חייבים בתחילה לצבוע **בצבע יסוד**. עליו צובעים שוב בגוון הרצוי. ישאל הילד 'צָבְעוּ, ושוב מכסים את הצבע הראשוני בצבע נוסף. בשביל מה הצבע הראשון?' עליו ללמוד כי בלי **בסיס** יציב, הצבע החיצוני אינו עמיד. היא יתקלף ויחליד. גם האדם זקוק לתשתית איתנה של 'צבע יסוד'. ביסוס פנימיותו, ייצוב אופיו ומידותיו, וחיזוק שורשי הנפש. ה'צובע' עצמו בחיצוניות בלי עבודה פנימית עקבית, סופו לגלות קילופים וסדקים, חלודה ואף רקב. אך אין לאבד תקווה נוכח **איטיות** והתמשכות התהליך! אדרבה, זו הדרך להצלחה כנה!

כאשר הובילו את **שעיר המשתלח** לעזאזל היה עובר **10 תחנות במדבר** עד הגיעו לצוק. הוראה מעשית יש כאן. תהליך ההתנתקות מהרוע וההשחתה באה **בשלים**, במעבר מְבַקֵּר מתחנה לתחנה, עד שזוכים להפילו מן הצוק - והשמדתו. המשנה מלמדת (יומא פ"ו) 'כבש עָשׂוּ לוֹ (לשעיר המשתלח) מִפְּנֵי הַבְּבִלִיִּים, שֶׁהָיוּ מְתַלְשִׁים בְּשַׁעְרוֹ, וְאוֹמְרִים לוֹ: **טל וְצֵא, טל וְצֵא**'. הגמרא אומרת שלא בבליים היו, רק כונו בבליים על שם **טיפשותם**. הללו חשבו שתהליך התשובה הוא מהיר, 'אינסטנט', וניתן להָאִיצוּ. חכמינו בזו להם. נדרש תהליך! בלי שכבה ועוד שכבה של בטון, הכולל זמן התייבשות לכל שכבה, סוף הבנין לקרוס! לכל תחנה יש מטרה, המבססת את התהליך הכללי ומייצבו.

השנה קוראים ב'שבת שובה' את **פרשת וילך**, בה חוזר משה רבינו שוב ושוב על ה'עובדה' כי ישראל עתידים לחטוא, הם ייכשלו אחר פיתויו היצר, עד להפרת ברית ה'. לאחר כל זאת מסיים משה ב'דברי השירה הזאת'. זו היא שירת עם ישראל! זה הברית, מנפילה לתשובה! לא

חינוך בפרשה- וילך בשובה ונחת

הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ', מרצה בכיר

יאוש ח"ו, אלא התנערות, התבוננות, ושוב התחלה חדשה!

בהזאת הדם של יום הכיפורים היה כהן הגדול מונה 'אחת, אחת ואחת. אחת ושתיים...'. מתקדמים בהדרגה תוך חכמת הניסיון, בצעדים מדודים. לא מתייאשים מול גלי הסער. הגלים מעודדים אותנו, כי הם מוכיחים התקדמות! סבתא מאושרת מתעניינת בהתקדמות נכֶּדָה הבכור "הוא התחיל ללכת?" שואלת בהתרגשות. האם הצעירה משיבה בגאווה "הוא טרם הולך, אך הוא כבר **למד לקום** לאחר נפילה!". זאת למידה גדולה. ללמוד **לקום** מנפילה.

בְּיָנוּ נולדו בדור בו הכל 'עכשיו מהיר ומְיָדִי'. אוכל במיקרוגל, כביסה רטובה במייבש, חיפוש מוקלד, ואופניים חשמליים שביטלו את מאמץ הדיווש. הם מצפים להשיג הכל במהירות. עליהם לשמוע כי הקב"ה מלמד את יונה הנביא לא להתפעל מקיקיון 'שָׁבַן לַיְלָה הִיא וְבָן לַיְלָה אָבָד'. אין נפש האדם נבנית מקיצורי דרך, אלא מצבירה איכותית והדרגתית של מעשים טובים, אמונה והכרה בחשיבות התהליך, ותקומה מחודשת ואמיצה לאחר נפילה.

וחשוב ללוות במילות עידוד. רבינו המבי"ט מחדש לאחר מו"מ ממושך ('בית אלקים' שער התשובה יב) שהקושר ציצית רק בכנף אחד בבגדו, כי אין לו עוד, לא קָיָם כל מצוה. כך המניח ב' פרשיות מתוך ד' פרשיות בתפילין. אך בתשובה יש **מצוה נפרדת** בקיום כל אחד מד' חלקי התשובה! המתחרט זוכה במצוה, כמו גם העוזב את החטא. 'תשובה' היא המצוה היחידה שהמקיימה חלקית זוכה למצוה! אמנם המטרה היא 'שובה ישראל עד ה"א', אבל גם חלק שווה!

לא בלחץ אלא בשמחה. שוּבָה יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּבָה וְנַחַת. עד ה' אלקיך כי ימינו פשוטה לקבלנו, ללטפנו באהבה.